

Visuomenės švietimo ir informavimo užstato už vienkartinės pakuotes sistemos klausimais programos vykdymo metinė ataskaita už 2018 metus

Viešoji įstaiga „Užstato sistemos administratorius“ (toliau – USAD), vadovaudamasi Užstato už vienkartinės pakuotes sistemos organizavimo plano, finansavimo schemos ir švietimo programos rengimo, derinimo ir ataskaitų bei informacijos apie jų vykdymą teikimo tvarkos aprašo, patvirtinto aplinkos ministro 2014 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. D1-791, 34 punkto reikalavimais, parengė šią informaciją apie Visuomenės švietimo ir informavimo užstato už vienkartinės pakuotes sistemos klausimais programos 2018 – 2020 m. (toliau – Švietimo programa) vykdymą 2018 m. (toliau – Švietimo programos metinė ataskaita).

Visuomenės švietimo ir informavimo programoje 2018 metams buvo numatytos šios visuomenės švietimo ir informavimo programos priemonės:

1. Nuolatinė svetainės www.grazintiverta.lt priežiūra ir informacijos atnaujinimas;
2. Infografiko apie užstato sistemą sukūrimas ir transliavimas internete;
3. Komunikacija ir reklama socialiniuose tinkluose;
4. Interneto reklama;
5. Audio klipų gamyba ir transliacija radijo eteriye, radijo žaidimai;
6. Reklaminio-informacinio klipo sukūrimas ir transliacija TV eteriye;
7. Informacijos parengimas ir sklaida interneto žiniasklaidoje, regioninėje spaudoje, ryšių su visuomene paslaugos;
8. Informacijos parengimas ir platinimas nacionalinės bei regioninės žiniasklaidos atstovams;
9. Visuomenės aktyvavimo kūrybiniai sprendimai ir techniniai išpildymai;
10. Informacinių stendų atnaujinimas;
11. Veiklos ataskaitų rengimas.

2018 m. įgyvendinant Švietimo programą buvo akcentuojama užstato sistemos nauda ir rezultatai bei komunikuojama žinia, jog pagrindinė nauda, kurią duoda užstato sistema yra ne finansinis atlygis vartotojui, o švaresnė aplinka ir gamta, visuomenės sąmoningumas tvarkant vienkartinės pakuotes ir kitas atliekas. Kitas svarbus tikslas – išlaikyti visuomenės pasitenkinimą užstato sistema ir aukštus naudojimosi rodiklius.

Siekiant užsibrėžtų tikslų buvo parengta komunikacijos strategija ir kanalai, tinkamiausi pasiekti skirtingus tikslinės auditorijos segmentus. Pirmąjį 2018 m. ketvirtį vyko intensyvūs parengiamieji darbai (strateginiai ir kūrybiniai) bei pradėta komunikacija Facebook paskyroje, internetinė reklama. Ketvirčio pabaigoje komunikaciją papildė straipsniai interneto žiniasklaidoje ir spaudoje. Pradėtas kryptingas visuomenės švietimas apie tai, kaip visi, besinaudojantys užstato sistema prisideda prie aplinkos švarinimo, vienkartinių pakuočių „prikėlimo antram gyvenimui“ ir raginami tai daryti nuolat bei dar intensyviau. Taip pat siekiant papildyti komunikaciją daugiau priemonių kitame metų ketvirtyje, buvo vykdomi parengiamieji (gamybos) darbai II 2018 m. ketvirčio komunikacijos priemonėms (TV klipo filmavimas, radijo klipo ir žaidimų scenarijų kūrimas, kt.)

II ketvirtį Švietimo programos įgyvendinimas įgavo pagreitį – pradėtas transliuoti TV klipas, radijo klipas bei žaidimai radijo eteriye (norint klausytojus išsamiau informuoti apie užstato sistemą ir jos rezultatus), norint išsamiau informuoti visuomenę, įgyvendintas turinio projektas naujienų portale bei publikuoti straipsniai spaudos leidiniuose. Tai leido užtikrinti, jog pasitelkiant įvairias priemones ir kanalus tikslinė auditorija bus informuota tokia forma, kuri jai yra priimtinausia ir aiškiausia, o

esant poreikiui – visuomet žinos, kur galima gauti daugiau informacijos. Šiame etape komunikacija vyko ženkliai intensyviau ir tai leido užtikrinti efektyvų ir kokybišką visuomenės švietimą. Taip pat šio ketvirčio pabaigoje pradėti planuoti visuomenės aktyvavimo kūrybiniai sprendimai – kokia forma ir keliu būtų efektyviausia tiesiogiai pasiekti auditorijos dalį, kuri sistema naudojasi periodiškai nėra pilnai motyvuota arba yra bene svarbiausias segmentas, žvelgiant į 10 metų perspektyvą.

III ketvirtį Švietimo programos įgyvendinimas ir toliau buvo nuosekliai vykdomas skelbiant informaciją, žaidimus ir kitą aktualią informaciją apie užstato sistemą, jos naudą bei skatinant Facebook puslapio sekėjus aktyviai naudotis sistema ir atsakingai rūšiuoti kitas atliekas. Taip pat buvo rodoma interneto reklama, transliuojamas TV klipas, rengiama bei publikuojama naudinga informacija apie užstato sistemą, naujausius įvykius ar apsiektus rezultatus. Svarbiausia šio ketvirčio komunikacijos dalis buvo tiesioginis bendravimas su visuomene, tikslinių grupių atstovais, norint juos paskatinti dar daugiau ir dažniau bei nuosekliai naudotis užstato sistema – tam tikslui pasiekti *promo* komanda dalyvavo populiariausiuose vasaros festivaliuose, kurie buvo skirti tiek jaunimui, tiek vyresnio amžiaus žmonėms. Pasitelkiamos nestandartinės komunikacijos formos – personažai, kinetinis žaidimas, dovanos bei galimybė savo vienkartinį pakuočių užstatą paaukoti organizacijai LASMEDA. Bendravimas su tiksline auditorija tokia forma itin pasiteisino dėl sulaukto festivalių dalyvių dėmesio, indėlio ir užmegzto dialogo. Tad galima pasidžiaugti, jog vis daugiau žmonių rūpinasi savo ir kitų aplinka, rūšiovimu bei yra neabejingi.

Paskutinį 2018 m. ketvirtį komunikacija buvo siekiama įtvirtinti ankstesniais mėnesiais transliuotą žinutę – aplinkosauginė užstato sistemos nauda yra didžiausia nauda visiems. Todėl apart nuolatinės komunikacijos priemonių (Facebook komunikacija, reklama internete, TV klipo transliacijos), buvo sukurtas ir transliuotas radijo klipas bei vykdomi radijo žaidimai, įgyvendinta banerinė kampanija, papildant informaciją publikuojami straipsniai interneto žiniasklaidoje ir spaudoje. Taip pat Lietuvoje vyko pirmoji tarptautinė Europos užstato sistemos konferencija, kurios metu Lietuvos užstato sistema buvo pristatyta kaip itin geras, efektyvus bei sėkmingas pavyzdys. Konferencijos metu dalintasi patirtimi, patarimais, peržvelgiamos galimybių studijos ir kt., kas galėtų ES valstybės vieningai vesti žiedinės ekonomikos link. Taip pat dalyviai lankėsi ir viename iš taros surinkimo punktų bei Skaičiavimo centre. Visuomenė plačiai informuota apie renginį bei Lietuvos užstato sistemos vertinimą tarptautiniu mastu. Lapkričio mėnesį USAD prisidėjo ir prie visuomeninės iniciatyvos bei vykusių „Europos atliekų mažinimo savaitės renginių“ aktyviai kvietusi įvairių klasių moksleivius iš visos Lietuvos apsilankyti Skaičiavimo centre. Norinčiųjų buvo itin daug, ekskursijų metu lankytojai buvo supažindinti su užstato sistema, jos veikia ir nauda visuomenei, o po edukacinės programos sekė pramogos – žaidimai bei prizai. Metinė komunikacija užbaigta infografiko, kuris reziūmavo metinius užstato sistemos rezultatus, publikavimas gražintiverta.lt svetainėje, Youtube kanale ir Facebook paskyroje.

Įgyvendinant Švietimo programą susiklostė aplinkybės dar plačiau informuoti visuomenę prisidedant prie metų pradžioje nenumatytų renginių (Reloop konferencija bei Atliekų mažinimo savaitės renginiai), sulaukta ženkliai didesnio nei ankstesniais ketvirčiais Lietuvos bei užsienio žiniasklaidos susidomėjimo sėkmingai veikiančia Lietuvos užstato sistema, rengiama kompleksinė informacija apie užstato sistemą. Todėl, siekiant užtikrinti aktyvų visuomenės švietimą ir papildyti planuotą komunikaciją, buvo padidinti biudžetai šioms priemonėms:

- Informacijos parengimas ir sklaida interneto žiniasklaidoje, regioninėje spaudoje, ryšių su visuomene paslaugos
- Visuomenės aktyvavimo kūrybiniai sprendimai ir techniniai išpildymai

Lentelėje Nr. 1 apžvelgiamos ir pagrindžiamos visos 2018 m. įgyvendintos priemonės, įgyvendinimo pakeitimų nebuvo, išskyrus papildomai skirtas lėšas aukščiau įvardintoms priemonėms. Medžiagos pavyzdžiai, patvirtinantys veiklas, pateikiami prieduose.

VšĮ „Užstato sistemos administratorius“
Generalinis direktorius
Gintaras Varnas

2019 m. vasario 28 d.